

Jeg tviler – altså er jeg?

Den første Tvil-konferansen – mai 2002

Er du i tvil – i ditt arbeid, i din personlige hverdag eller i forhold til de store livsspørsmål? Med disse spørsmålene var det i dagene 2. – 4. mai 2002 klart for den første Tvil:konferansen ved Solstrand Fjord Hotel, Os ved Bergen. Arrangører var kulturformidler Sverre Chr. Wilhelmsen og prosjektet *Hospice og palliativ medisin for gamle* ved Bergen Røde Kors Sykehjem ved overlege Stein Husebø. De to stod også bak den utradisjonelle aktivitetuken *Senior baluba* sommeren 2001 og den store Håp-konferansen i 1994. Konferansen trakk vel hundrede deltakere, de fleste fra helsevesenet.

- Mange forveksler tvil med svakhet. Men tvilen er oftest en helt nødvendig, intuitiv ryggmargsrefleks som slår ut når flere valg er mulig. Stundom kan den tilsynelatende føre oss bort fra målet, og rokke ved våre overbevisninger. Det kan stå mellom fallet, nederlaget og avgrunnen på den ene siden - og på den andre: triumfen, gjennombruddet – eller kanskje fred? I dette spennet skal vi leve våre liv. Og det er helt greit. Eller det er nettopp det som gjør alt så veldig vanskelig, sa de to arrangørene i invitasjonen.

Med utgangspunkt i filosofen Descartes' utsagn: *Jeg tviler – altså er jeg*, rommet Tvil:konferansen både den livsviktige, ofte vitale tvil (-og tro!) som *skal* være der, bl.a. innen fag som medisin, teologi og filosofi, og den tvil som mer ubedt og nagende kan melde seg - i vår hverdag, i livets veikryss og i en rekke skjebnestunder. Konferansen gav innsyn i valgsituasjoner og dilemmaer, og også strategier for hvordan tvilen ikke bare blir til å leve med, men også hvordan den kan brukes som en kreativ kraft.

På programmet stod innlegg ved musikkprofessor Jon Roar Bjørkvold, helseforsker Jorunn Sundgot-Borgen, prest og forfatter Per Arne Dahl, filosof Tore Frost, tidl. ambassadør Geir Grung, bioteknologi-professor Dag Helland, avdelingsoverlege Bettina Sandgathe Husebø, sosialantropolog John Christian Knudsen, familieterapeut Tore Kristian Lang, professor i allmennmedisin Kirsti Malterud, tidl. teatersjef og filmdirektør Tom Remlov, forlegger og skribent Andreas Skartveit, psykiater og forfatter Finn Skårderud og ”hypokonderlege” Ingvard Wilhelmsen.

Konferansen rommet også møte med tvilen som en stor drivkraft for skapelse og utøvelse av all kunst. Som ”flettere” underveis fant vi derfor skuespiller og dramatiker Morten Jostad, billedkunstner og forfatter Ingri Egeberg, og performancepoet Fanny Holmin, sammen med DJ Barabass - Gunnar Innvær. Arrangørene la stor vekt på et opplegg som skulle kunne gi en totalopplevelse, hvor begge hjernehalvdeler ble berørt parallelt.

De fleste av de nesten 20 inviterte innlederne var med hele veien, som diskusjonspartnere, lyttere, bordkamerater og som tilstedeværende mennesker i inspirerende samvær disse tre moidagene ved vakre Bjørnefjorden.

Prosjektleder Sverre Chr. Wilhelmsen var arrangementets konferansier og sammenbindende kraft. Teknisk arrangør: Possibility AS

Program for konferansen: *En reise i fem etapper*

TORSDAG 2. MAI

09.00-11.00: Kaffe og registrering
11.00: Banefordeling, startskudd
v/ Stein Husebø og Sverre Chr. Wilhelmsen

I. etappe:

11.15: Stein Husebø: *Jeg tviler, altså tror jeg*
11.45: Geir Grung: *La Vita é bella – tross alt*
Kaffe
12.30: Ingvard Wilhelmsen: *Katastrofetenkningens iboende meningsløshet.*
13.15: Trådnøsting og flettverk.
14.00: Lunsj

II. etappe:

16.00: Jorunn Sundgot-Borgen: *Helsefarlige sunnhetsidealer*
16.30: Dag E. Helland: *Kan vi tvile i naturvitenskapen?*
Kaffe
17.15: Per Arne Dahl: *TOMASEVANGELIET. Tvilens teologi i biografisk kontekst*
18.00: Trådnøsting og flettverk.
18.30: Dagens samtale: Tore Frost og Tom Remlov
20.15: Middag
22.00: *Med Kierkegaard på stupebrettet*
En nær vannet-opplevelse, med Morten Jostad

FREDAG 3. MAI

09.00: Dagen i går og dagen i dag.

III. etappe:

09.15: Kirsti Malterud: *Medisinens skråsikkerhet - en helsefare av dimensjoner.*
09.45: Fanny Holmin / Dj Barabass: *Der er dagar som tygg henne i seg*
10.15: Finn Skårderud: *Betraktninger om ambivalens*
Kaffe
11.15: Tore-Kristian Lang
11.45: Trådnøsting og flettverk
Fri sokratiker i vekslingsfeltet:
12.30: Tore Frost: *Dubito ergo sum – Jeg tviler, altså er jeg?*
14.00: Lunsj

IV. etappe:

16.00: Bettina Husebø: *Samtaler ved reisens slutt*
16.30: Jon-Roar Bjørkvold: *Tvilens smerte. Et musisk perspektiv*
Kaffe
17.30: Ingri Egeberg: *Den dirrende streken*
18.00: Trådnøsting og flettverk
18.30: Dagens samtale: Dag Helland og Per Arne Dahl
20.15: Middag

LØRDAG 4. MAI:

09.00: Dagen i går og dagen i dag. Kunstnerisk satsplanke

V. etappe:

09.15: Andreas Skartveit : *Tvilen skal frigjøre Eder. Om tvilens siviliserende kraft.*
10.00: John Christian Knudsen: *Tvil, tid, tålmodighet*
Kaffe
10.45: Tom Remlov: *Tvil som tæring, tvil som næring*
11.30: Trådnøsting / fletting
12.00: Lunsj
14.00: Dagens samtale: åpen løsning
15.00: Målpasering

Disse kunne man du møte under Tvil-konferansen 2002

Jon Roar Bjørkvold - *Tvilens smerte. Et musisk perspektiv*

Professor i musikkvitenskap, Med sterkt engasjement og en særlig glød brakte musikkprofessoren med Det musiske menneske oss tilbake til det enkle, basale, nakne i vår liv. Og fra dette fundamentet steg de gamle barnesangene frem.

Jorunn Sundgot-Borgen - *Helsefarlige sunnhetsidealer*

Professor i fysisk aktivitet og helse ved Norges idrettshøgskole. Doktorgrad om spiseforstyrrelser i idretten.

Per Arne Dahl

Menighetsprest i Åmot og forfatter: *TOMASEVANGELIET. Tvilens teologi i biografisk kontekst*

Ingri Egeberg

- billedkunstner og forfatter: *Den dirrende streken*

Tore Frost - *Dubito ergo sum - Jeg tviler, altså er jeg?*

Universitetslektor ved Inst. for filosofi, Universitetet i Oslo. Var sommeren 2001 sokratisk gatefilosof i Bergen, under den utradisjonelle eldreuken Senior baluba, og gjennomførte noe han mener er fraværende i det offentlige rom her til lands: Den åpne samtale

Geir Grung – *La Vita é Bella – tross alt*

Tidligere pressetalsmann i Utenriksdepartementet og mangeårig norsk ambassadør i Roma. Kjempet gjennom flere perioder med livstruende sykdom, en prosess som fikk avgjørende innvirkning på viktige veivalg.

Dag E. Helland - *Kan vi tvile i naturvitenskapen?*

Professor i bioteknologi ved Universitetet i Bergen. Ved flere anledninger har han etterlyst mer kritiske holdninger til hva man kan forvente av moderne medisin.

Fanny Holmin / Dj Barabass

- poet og DJ (Gunnar Innvær): *Der er dagar som tygg henne i seg*

Når et menneske i en indre kamp trekker seg unna og ikke slipper ordene til – hvordan skal da de som er rundt kunne forstå? Hvordan takler du å være vitne til andres vanvidd når du ikke får kjennskap til historien som ligger bak? Finnes det andre måter å forstå på?

Bettina Sandgathe Husebø - Samtaler ved reises slutt

Avdelingsoverlege ved Bergen Røde Kors Sykehjem, utdannet anestesilege med lang erfaring innenfor palliativ medisin. Hun er spesielt engasjert i de gamles levekår.

Morten Jostad - *Med Kierkegaard på stupebrettet*

Har spilt og stått for dramatiseringer ved de fleste av våre institusjonsteatre. Kjent som skuespiller og litteraturformidler, gjennom egne oppsetninger av Wergeland, Gogol, H.C.Andersen og Holberg. Har også gjort seg bemerket med skreddersydde forestillinger med stoff fra Ibsen og Kierkegaard. Med den danske filosof som satsplanke bandt han under konferansen sammen tekster om tvil av bl.a. Shakespeare og Ibsen.

John Christian Knudsen - *Tvil, tid, tålmodighet*

Professor, dr. philos. i sosialantropologi, Universitetet i Bergen. Han har i 20 år arbeidet med utfordringer og beretninger om eksil. Utfordret vitenskapens, og andre representasjonsformers, evne til å belyse menneskelig erfaring generelt.

Tore-Kristian Lang - *Troens relasjonale karakter og tvilens destruktive kraft*

Familieterapeut, med privat praksis i Sarpsborg. Mye brukt som foreleser og veileder innen helse- og sosialvesen, skole og kirke i Norden. Aktiv i Hospice-bevegelsen gjennom tyve år. Medlem av redaksjonskomitéen i Omsorg.

Kirsti Malterud - *Medisinens skråsikkerhet – en helsefare av dimensjoner*

Fastlege i Bergen med 25 års erfaring. Deltidsprofessor i allmennmedisin ved Universitetet i Bergen og ved København Universitet. Forskning på kvinners helse, spesielt helseplager som legene oppfatter som ”ubestemte”. Hun har også vært opptatt av hvor medisinsk kunnskap kommer fra, og hvordan den brukes.

Tom Remlov - *Tvil som tæring, tvil som næring*

I 10 år teatersjef ved Den Nationale Scene i Bergen, der han særlig gjorde seg særlig bemerket for sitt nybrottsarbeid med norsk samtidsdramatikk. Direktør for Norsk Film AS 1996 – 2001. Leder for produsentlinjen på Den Norske Filmskolen i Lillehammer og tilknyttet Dinamo-gruppen som uavhengig produsent.

Finn Skårderud - *Betraktninger om ambivalens*

Psykiater og forfatter, forsker ved Senter for barne- og ungdomspsykiatri. Driver også psykotераapeutisk privatpraksis. Filmkritiker og kulturskribent, og med en rekke fag- og populærvitenskapelige bøker bak seg, bl.a. *Sultekunstnere, Sterk / svak. Håndboken om spiseforstyrrelser og Uro.*

Ingvard Wilhelmsen - *Katastrofetenkningens iboende meningsløshet*

Spesialist i indremedisin, fordøyelsessykdommer og psykiatri, førsteamanuensis ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen og overlege ved Medisinsk avdeling, Diakonissehjemmets sykehus. Driver her (verdens første?) hypokonderklinikk. Bøker om hypokondri og kognitiv terapi, og nå: *Livet er et usikkert prosjekt.*

Arrangører

Stein Husebø - *Jeg tviler – altså tror jeg*

Har i mange år engasjert seg for et helsevesen som tar pasientene på alvor, og er opptatt av det meste, spesielt det som er vanskelig. Han er overlege og leder prosjektet; Hospice og palliativ medisin for gamle ved Bergen Røde Kors Sykehjem. Ansvarlig redaktør for Tidsskriftet Omsorg, og gjesteprofessor ved Universitetet i Wien.

Sverre Chr. Wilhelmsen – *Tvilens informasjonssjef*

Frilans kulturformidler, tidligere lærer og journalist, museumspedagog og skribent, informasjonssjef ved Den Nationale Scene på hele 90-tallet. I tre år primus motor for samtidskunstmønstringen BergArt, Bergen Art Festival. Også tilknyttet Hospice og palliativ medisin for eldre, og koordinator for eldreuken *Senior baluba* i 2001. Arrangerte *Håp*-konferansen i 1994 sammen med Husebø.